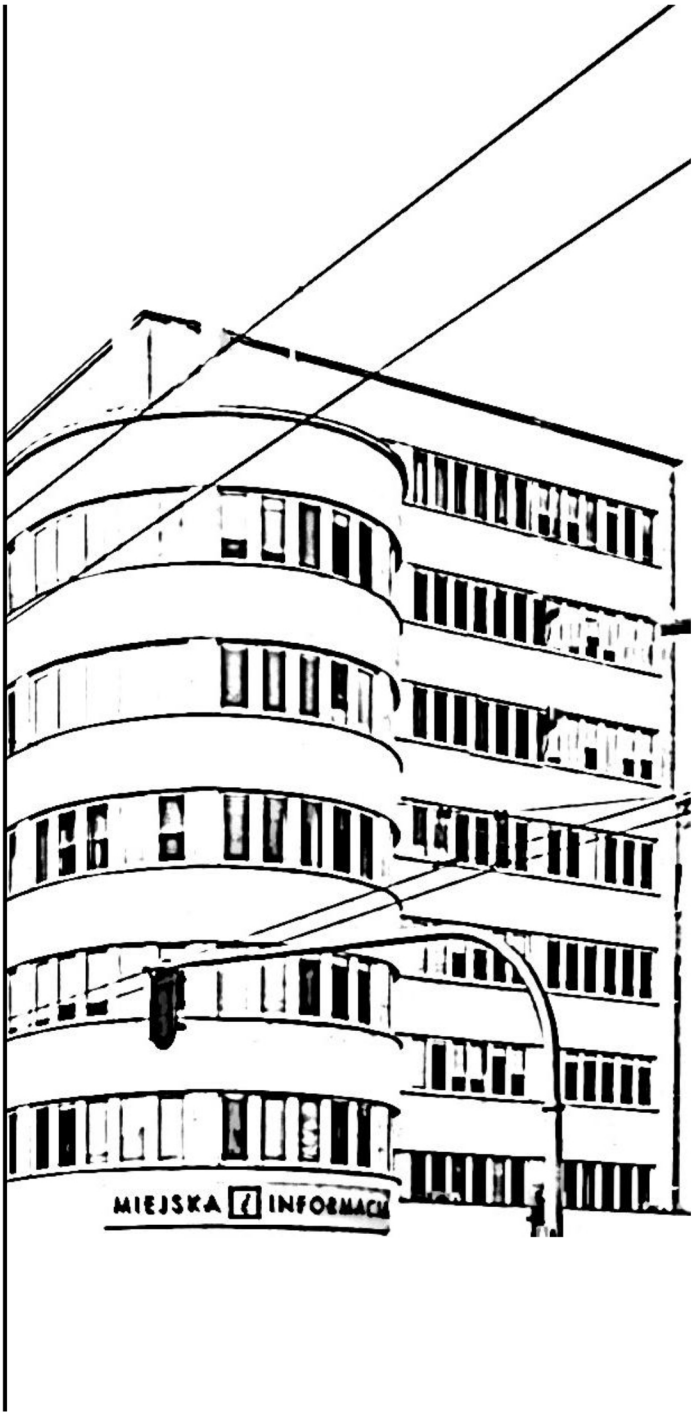
8. spotkanie z cyklu *„Wspólnie dbamy o gdyńskie zabytki"*

Centrum Modernizmu w Gdyni
Miejska Informacja Turystyczna

29 kwietnia 2026 r.

Zabytkowy budynek biurowy Urzędu Miasta Gdyni przy ul. 10 Lutego 24

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków
kwiecień 2026 r.

8. spotkanie z cyklu
„Wspólnie dbamy o gdyńskie zabytki"

Centrum Modernizmu w Gdyni
Miejska Informacja Turystyczna
29 kwietnia 2026 r.

Spotkania „Wspólnie dbamy o gdyńskie zabytki" odbywają się corocznie od 2017 roku i mają na celu popularyzację zabytków Gdyni oraz zaprezentowanie ubiegłorocznych prac konserwatorskich.

Spotkania organizowane są przez Urząd Miasta Gdyni oraz gospodarza jednego z zabytków Gdyni, który w minionym roku poddany był pracom konserwatorskim.

1926 GDYNIA 2026

MIASTO GDYNIA

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków

kwiecień 2026 r.

Miejsce tegorocznego spotkania

Budynek przy ul. 10 Lutego 24 powstał w latach 1935-1936 dla Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Społecznych (później ZUS) według projektu warszawskiego architekta Romana Piotrowskiego z 1934 r. W przyziemiu mieściły się sklepy i jedna z najsłynniejszych gdyńskich kawiarni okresu międzywojennego „Cafe Bałtyk". W okresie powojennym stanowił siedzibę wielu spółek, choć najczęściej jest kojarzony z Polskimi Liniami Oceanicznymi (okres PRL). Od 2008 roku jest własnością Gminy Miasta Gdyni i mieści się w nim Urząd Miasta Gdyni, Miejska Informacja oraz Gdyńskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości.

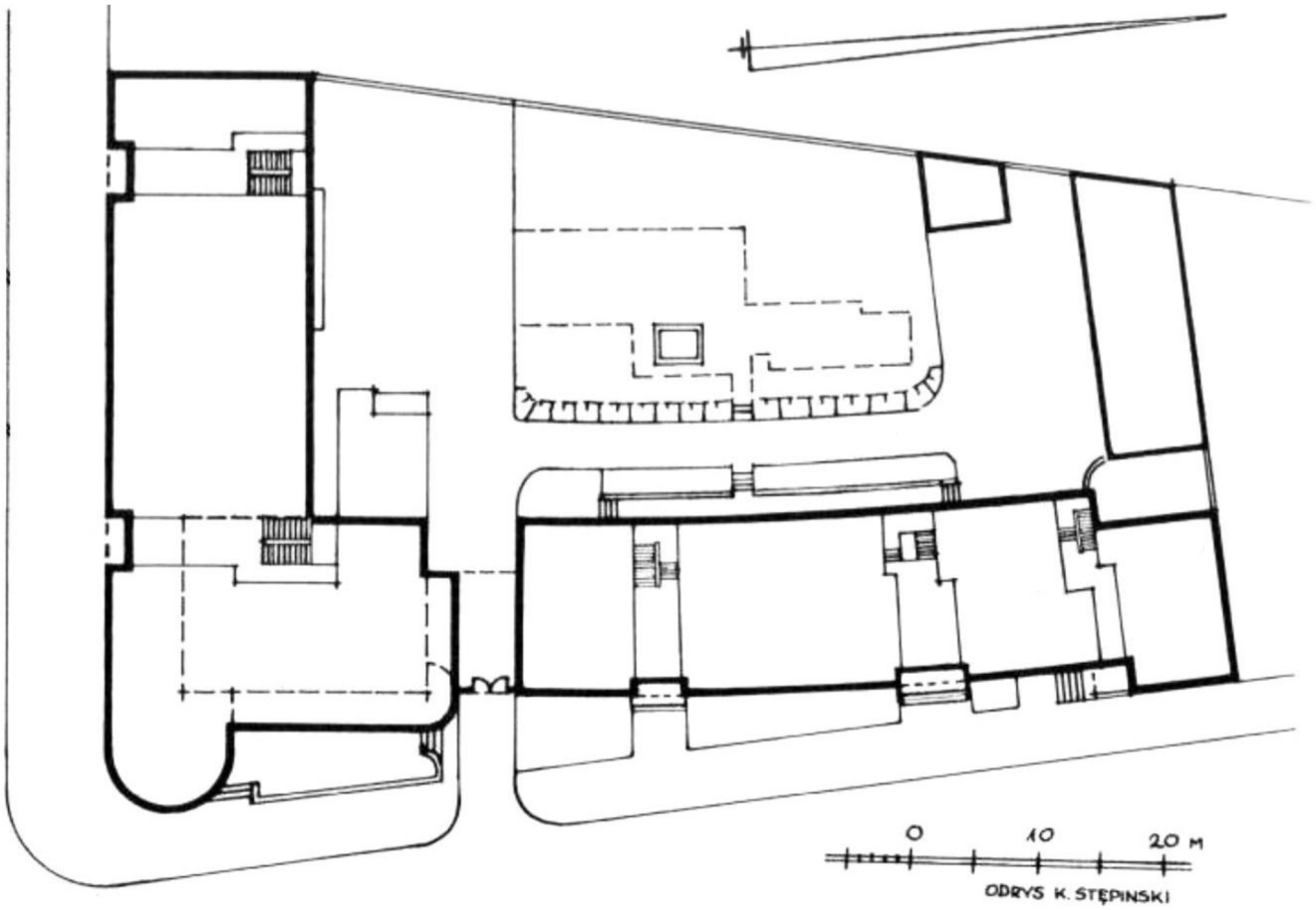
Prestiżowa inwestycja Zakładu Ubezpieczeń została osadzona w narożu kwartału zabudowy nowej tkanki miejskiej w bezpośrednim sąsiedztwie dworca kolejowego, przy głównej arterii miejskiej prowadzącej na Skwer Kościuszki i Molo Południowe. Architektonicznie obiekt wyróżnia się poprzez zestawienie brył o różnych wysokościach i wyeksponowanie zaokrąglonej części. Posiada charakterystyczną dla stylu dużą powierzchnię okien, gładką elewację i prostą formę. Elewacje na parterze obłożono płytami z czarnego granitu, z którym kontrastują płyty wapienia pińczowskiego na górnych kondygnacjach. Przez skalę zabudowy i zestawienie brył o różnych wysokościach oraz wyeksponowanie zaokrąglonej części kojarzy się z okrętem, co jest charakterystyczne dla modernistycznej zabudowy śródmieścia Gdyni.

Budynek przy ul. 10 Lutego 24 został zaprojektowany i powiązany formalnie z sąsiednim budynkiem mieszkalnym, znajdującym się przy ul. 3 Maja 22/24, w którym przed wojną mieściły się mieszkania pracowników ZUS.

Budynek przy ul. 10 Lutego 24 w latach 30. XX w.

Rzut przyziemia budynków przy ul. 10 Lutego 24 i 3 Maja 22/24 (odrys K. Stępiński, źródło: Sołtysik M.J., *Gdynia miasto dwudziestolecia międzywojennego, urbanistyka i architektura*, Warszawa 1993, s. 330).

Prace konserwatorskie przy d. budynku ZUS (PLO)

W 1945 r. miał miejsce pożar budynku, w wyniku którego zniszczone zostało m. in. kamienne wykończenie elewacji. Po wojnie ubytki uzupełniano za pomocą mas betonowych, które następnie malowano w taki sposób, aby imitowały jasne okładziny z wapienia pińczowskiego.

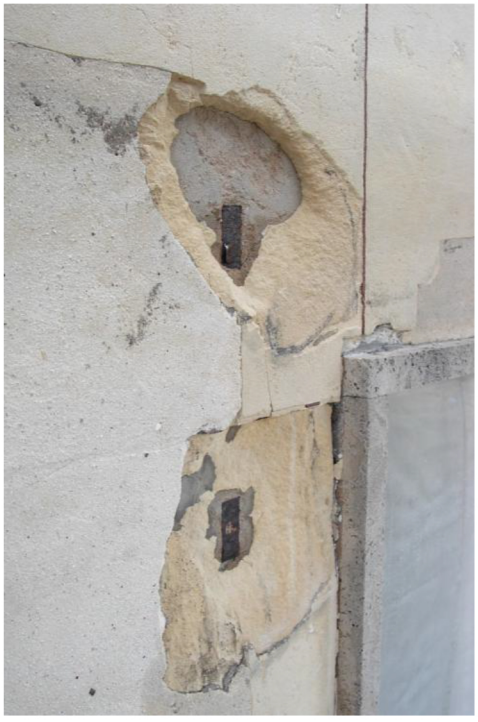
W 2008 roku budynek stał się własnością Gminy Miasta Gdyni, która rozpoczęła prace konserwatorskie przy elewacjach budynku. Prace zostały przeprowadzone latach **2018** (elewacje od strony ulic 10 Lutego i 3 Maja) i **2025** (elewacja strony od podwórza). Renowacje elewacji zostały przeprowadzone dzięki zaangażowaniu m. in. pani Iwony Pianki i pana Michała Krupiczowicza z Wydziału Administracyjnego UM.

Budynek przy ul. 10 Lutego 24 po wojennych zniszczeniach.

Powojenne zniszczenia elewacji zachodniej budynku i odsłonięte kotwy, za pomocą których montowano na elewacji kamienne płyty.

Prace konserwatorskie przyziemia budynku w 2018 r.

Uzupełnianie ubytków okładzin elewacyjnych.

Prace konserwatorskie elewacji północnej (od strony podwórza) w 2025 r.

Podsumowanie poprzednich edycji

Spis treści

Spotkanie 1 marca 2017 r.
Sąd Rejonowy, plac Konstytucji 5
Omówienie prac przy zabytkach Gdyni w 2016 r.

Spotkanie 16 lutego 2018 r.
Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa, ul. Armii Krajowej 46
Omówienie prac przy zabytkach Gdyni w 2017 r.

Spotkanie 14 marca 2019 r.
Konsulat Kultury, d. Dom Marynarza Szwedzkiego, ul. Jana z Kolna 25
Omówienie prac przy zabytkach Gdyni w 2018 r.

Spotkanie 30 maja 2022 r.
Uniwersytet Morski, ul Morska 81/87
Omówienie prac przy zabytkach Gdyni w 2019, 2020 i 2021 r.

Spotkanie 18 kwietnia 2023 r.
Siedziba ZMCh „Polska YMCA”, ul. Żeromskiego 26
Omówienie prac przy zabytkach Gdyni w 2022 r.

Spotkanie 14 marca 2024 r.
Wydział Nawigacyjny Uniwersytetu Morskiego, al. Jana Pawła II 3
Omówienie prac przy zabytkach Gdyni w 2023 r.

Spotkanie 21 maja 2025 r.
Kościół pw. św. Michała Archanioła
Omówienie prac przy zabytkach Gdyni w 2024 r.

1 Spotkanie 1 marca 2017 r. Podsumowanie prac przy zabytkach w 2016 r.

Sąd Rejonowy przy placu Konstytucji 5

Gospodarzami pierwszego spotkania z cyklu były władze Sądu Rejonowego. Odbyło się ono w jednej z sal zabytkowego budynku sądu przy placu Konstytucji 5. W czasie spotkania przedstawiono zrealizowane w 2016 r. prace przy zabytkach Gdyni. Jednym z obiektów poddanych działaniom konserwatorskim był budynek Sądu Rejonowego, w którym, od kilku lat prowadzone były sukcesywnie prace przywracające jego oryginalny stan i wygląd.

W czasie spotkania zaprezentowano wystrój sal rozpraw oraz wykończenie holu głównego, które przeszły prace konserwatorskie. Wystrój sal rozpraw obejmuje wykończenie wnętrza w tym stolarkę okienną i drzwiową oraz oryginalne umeblowanie z lat 30. XX wieku w tym podłogi, drewniane boazerie, stoły i ławy dla uczestników.

Kilka słów o zabytkowym budynku Sądu Rejonowego

Projekt budynku wyłoniono w konkursie architektonicznym, który wygrali młodzi architekci warszawscy: Zbigniew Karpiński, Tadeusz Sieczkowski i Roman Sołtyński. Projekt wykonano w 1934 roku, a samą budowę obiektu zakończono w 1936 roku.

Budynek, usytuowany naprzeciwko dworca kolejowego, ma ekspresyjną formę z zaokrąglonymi bocznymi częściami. Od strony ulicy wschodniej przylega do sądu budynek mieszkalny dla pracowników. Nad głównym wejściem do gmachu umieszczono stylizowane godło Polski w formie metaloplastyki z płaskowników, które jest jednym z najlepszych przykładów plastyki modernistycznej lat 30. XX wieku w Polsce.

GDYNIA

SĄD REJONOWY

2 Spotkanie 16 lutego 2018 r. Podsumowanie prac przy zabytkach w 2017 r.

Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa

Drugie spotkanie odbyło się w gościnnych progach kościoła Najświętszego Serca Pana Jezusa, na którym podsumowano efekty prac konserwatorskich w 2017 roku. Gospodarzem spotkania był ks. prof. Jacek Bramorski. Pan Marek Stępa, wiceprezydent Gdyni, podziękował właścicielom gdyńskich kamienic i obiektów, które są sukcesywnie remontowane przy wsparciu ze środków budżetu miasta. Wśród beneficjentów dotacji były osoby prywatne, ale także przedstawiciele instytucji i parafii, jak choćby Akademii Morskiej, posiadającej cenny zespół budynków przy ulicy Morskiej.

Przemówienie wygłosiła także ówczesna pomorska wojewódzka konserwator zabytków, pani Agnieszka Kowalska, która przybliżyła kulisy prac konserwatorskich i zaskoczyła zebranych stwierdzeniem, że nierzadko prace na stosunkowo młodych obiektach nastręczają wiele trudności.

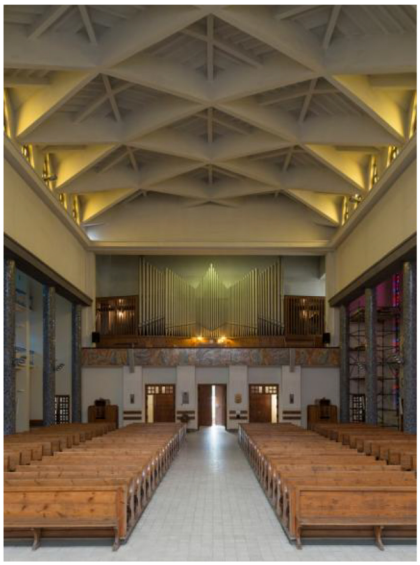
Kilka słów o zabytkowym kościele NSPJ

Kościół zaprojektowany został przez architektów Jana Borowskiego i Leopolda Taraszkiewicza. Pozwolenie na budowę wydano w 1957 roku, konsekracja odbyła się w 1966 roku, a oddanie do użytku wieży kościelnej w 1981 roku. Inicjatorem budowy był ksiądz Hilary Jastak. Kościół jest jedną z pierwszych świątyń zbudowanych po odwilży 2. połowy lat 50. XX wieku, a więc i po II wojnie światowej.

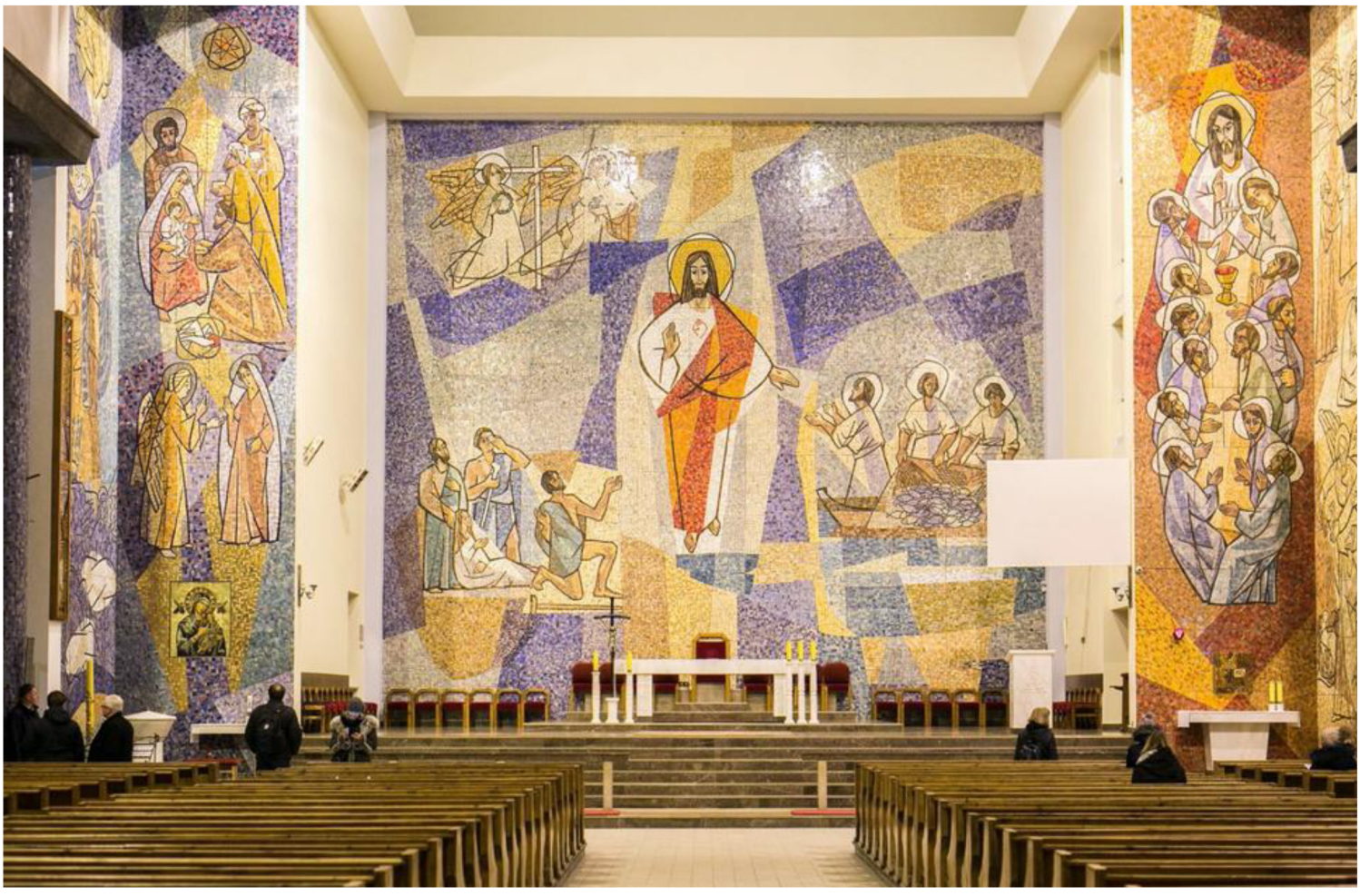

3 Spotkanie 14 marca 2019 r.
Podsumowanie prac przy zabytkach w 2018 r.

Sala teatralna Konsulatu Kultury

Miejsce na organizację spotkania w roku 2019 nie zostało wybrane przypadkowo. Konsulat Kultury to dawny Dom Marynarza Szwedzkiego, w którym przez wiele lat funkcjonował Konsulat Królestwa Szwecji i wielowyznaniowa protestancka kaplica. Budynek został zakupiony przez Gminę Gdynia w celu urządzenia tu placówki kulturalnej. Remont i prace adaptacyjne kosztowały 7,85 mln zł (ponad 3,5 miliona zł pochodziło ze środków unijnych).

Spotkanie było okazją do zwiedzenia wnętrz po odrestaurowaniu i adaptacji. Władze Gdyni podziękowały także za wieloletnią współpracę pani Agnieszce Kowalskiej, Wojewódzkiej Konserwator Zabytków w Gdańsku, która wiele zrobiła dla zabytków Gdyni.

Kilka słów o zabytkowym d. Domu Marynarza Szwedzkiego

Dom Marynarza Szwedzkiego mieścił hotel i konsulat szwedzki z salą zebrań, w której urządzono kaplicę. Budynek z 1935 roku, projektu Stanisława Płoskiego, oddano do użytku w połowie 1936 roku. Budynek jest rzadkim przykładem architektury funkcjonalizmu - zachowując zasadę plastyki strukturalnej rozczłonkowano bryłę i wyeksponowano walory plastyczne materiałów naturalnych (kamień i cegła).

7. MIĘ NARODOWA KONFERE NAUKOWA
w Europie - mod dyni
Arc chowanie jej a integralności
aździernika

WC

4 Spotkanie 30 maja 2022 r. Podsumowanie prac przy zabytkach w 2019, 2020 i 2021 r.

Aula im. T. Meissnera Uniwersytetu Morskiego

Celem wydarzenia było podsumowanie oraz omówienie rezultatów prac konserwatorskich przeprowadzonych w Gdyni w latach 2019–2021. Prawie dwuletnia przerwa była spowodowana pandemią.

Spotkanie miało miejsce w auli Uniwersytetu Morskiego, mieszczącej się w budynku przy ul. Morskiej 81–87. Lokalizacja została wybrana nie bez powodu – w ostatnich latach przeprowadzono tam prace renowacyjne, obejmujące m.in. odnowienie fragmentów elewacji kompleksu uczelnianych budynków. Prace konserwatorskie są kontynuowane, a jednym z obiektów, który już odzyskał dawny blask, jest reprezentacyjne wejście do głównego gmachu uczelni.

Podczas wydarzenia Prezydent Gdyni Wojciech Szczurek wręczył symboliczne nagrody za działania na rzecz gdyńskich zabytków. Otrzymały je: Małgorzata Bielska – kierownik Działu Technicznego Uniwersytetu Morskiego, która była odpowiedzialna za stronę organizacyjną prac konserwatorskich na uczelni, a także Anna Nowakowska, która pełniła nadzór konserwatorski nad tymi pracami.

Kilka słów o zabytkowym budynku Uniwersytetu Morskiego

Zespół Uniwersytetu Morskiego na Grabówku w Gdyni, zaprojektowany przez Wacława Tomaszewskiego, powstał w latach 1928- 1930. Składa się z budynku głównego ze skrzydłem wschodnim, budynku mieszkalnego dla profesorów i laboratorium. Stanowi wyjątkowe założenie architektoniczno-przestrzenne. Świadczy o tym zarówno oryginalność cech stylowych, bo łączy nurt modernistyczny z klasycyzującym, jak i nowatorskie podejście do rozwiązań materiałowych. Gdyński kampus śmiało zaliczyć można do największego w kraju kompleksu architektonicznego, w którym elewacje poszczególnych budynków w całości licowane zostały cegłą cementową.

AED
Lee

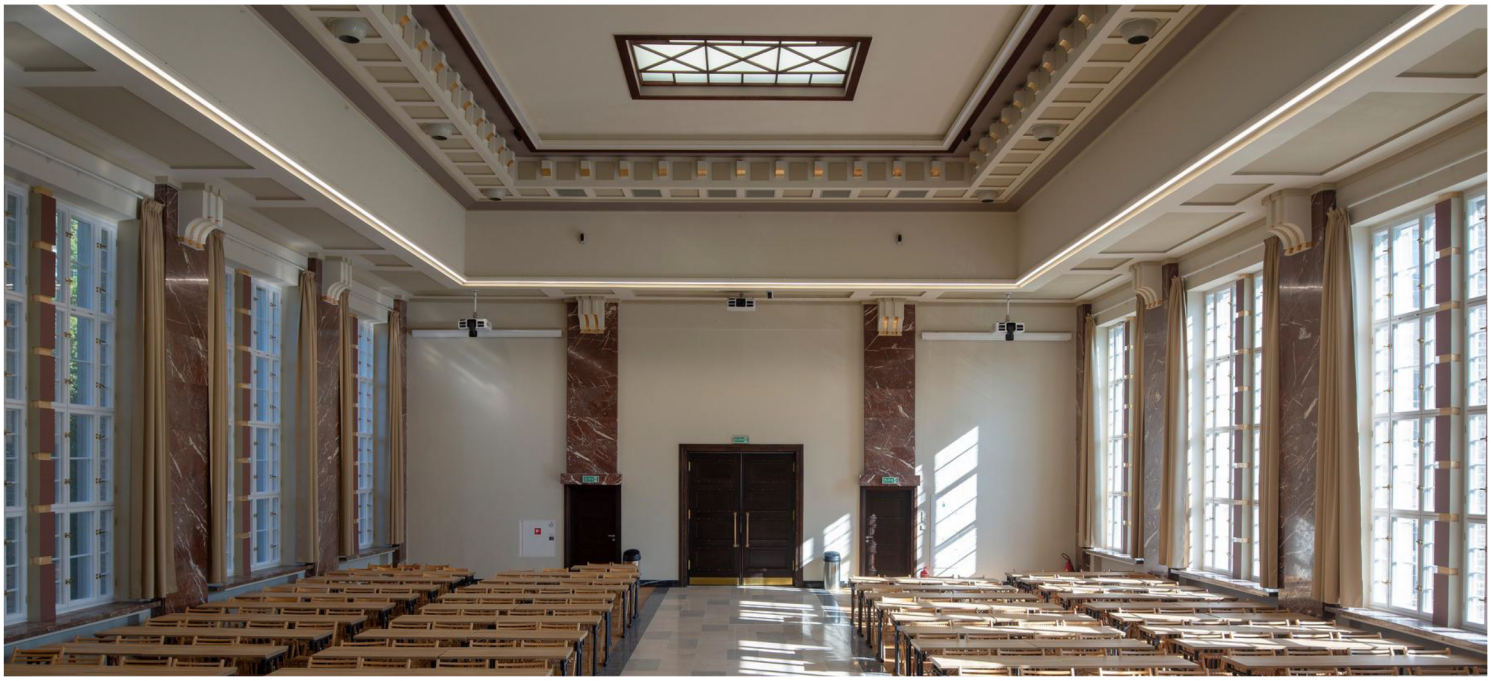

5 Spotkanie 18 kwietnia 2023 r. Podsumowanie prac przy zabytkach w 2022 r.

Siedziba ZMCh ,,Polska YMCA”

W 2023 roku wydarzenie odbyło się w budynku „Polska YMCA” przy ul. Żeromskiego 26. Prezentację podsumowującą zeszłoroczne remonty prowadził Miejski Konserwator Zabytków, Pan Robert Hirsch, pokazując publiczności zdjęcia oraz różne zgromadzone artefakty, jak fragmenty elewacji, czy szklany pustak z oryginalnych szklanych ścian w budynku YMCA.

Podczas spotkania w budynku YMCA prezydent Wojciech Szczurek wyróżnił nagrodami dwie osoby, których wkład w przeprowadzane w nim remonty jest znaczący – Mirosława Studniaka, wykonawcę renowacji oraz Ewę Jachnicką, konserwatorkę zabytków nadzorującą prace. Po części oficjalnej spotkania oboje wyróżnionych oprowadziło zebranych po budynku, pokazując postępy prac.

Kilka słów o zabytkowym budynku ,,Polska YMCA”

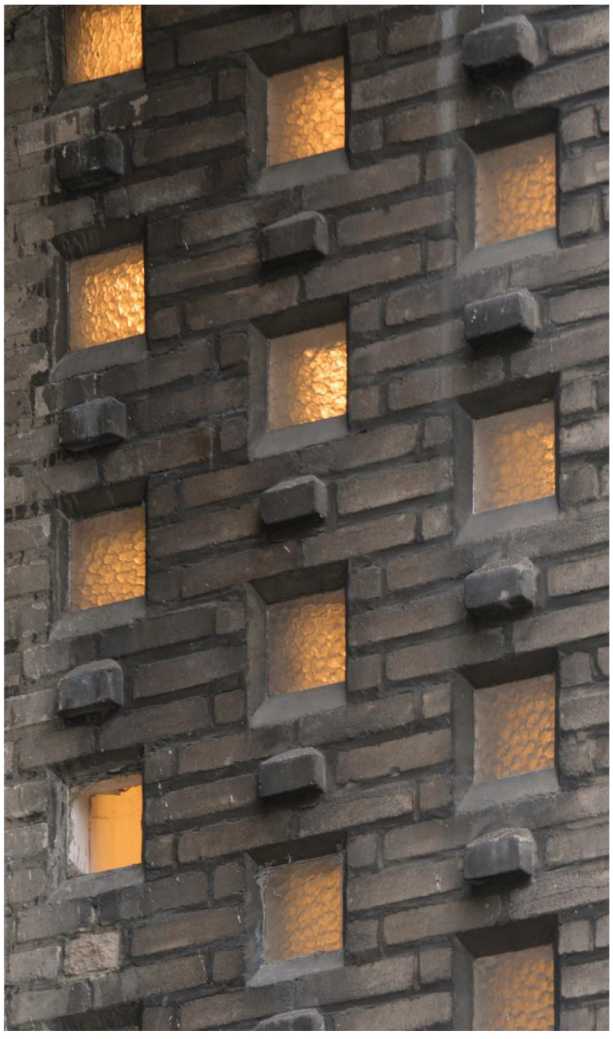
Budynek powstał niedługo po zakończeniu II wojny, na gruntach zakupionych jeszcze w latach 30. XX wieku przez międzynarodową organizację YMCA. Autorami projektu byli architekci z Warszawy - Stefan Koziński i Bohdan Damięcki. Obiekt zwraca uwagę ceglaną fasadą, unikatowymi drzwiami z szeregiem okrągłych okien typu bulaj oraz efektownym zastosowaniem pustaków szklanych do strony ulicy Żeromskiego.

GDYNIA
GDYNIA
INSPIRUJE
MODERNIZMEM
WYJŚCIE
EWAKUACYJNE

6 Spotkanie 14 marca 2024 r. Podsumowanie prac przy zabytkach w 2023 r.

Aula Wydziału Nawigacyjnego Uniwersytetu Morskiego

W czasie spotkania podsumowano działania prowadzone w 2023 roku na rzecz ochrony gdyńskich zabytków. Gospodarzem spotkania był JM Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. żw. Adam Weintrit. Program spotkania, prowadzonego przez Miejskiego Konserwatora Zabytków Pana Roberta Hirscha przewidywał m.in. prezentację materiału filmowego z cyklu „Modernizm okiem mewy", wystąpienia prezydenta Gdyni Wojciecha Szczurka, oraz JM Rektora a także prezentację ukazującą wykonane w 2023 roku prace konserwatorskie. Goście mieli także niepowtarzalną okazję zapoznania się z działaniem symulatora mostku kapitańskiego i spróbowania na nim swoich sił. Spotkanie było też okazją do podziękowania za współpracę panu Markowi Stępie – wieloletniemu wiceprezydentowi Gdyni, później naczelnikowi Wydziału Ochrony Dziedzictwa.

Kilka słów o zabytkowym budynku Wydziału Nawigacyjnego

Obiekt zaprojektowany został przez Bohdana Damięckiego i Tadeusza Sieczkowskiego. To właśnie ich odważny projekt zwyciężył w konkursie urbanistyczno-architektonicznym na zagospodarowanie Mola Południowego. Budynek składający się z trzech części budowano w latach 1938-1939. Najwyższa z nich – środkowa część – nawiązywała do stylistyki okrętowej: była zaokrąglona, z nadbudówką i daszkiem stylizowanym na mostek kapitański. Wewnątrz mieściła hall, salę zebrań i pomieszczenia klubowe. "Dom Żeglarza" miał pełnić funkcję centrum polskiego żeglarstwa, jednak wybuch II wojny światowej zniweczył te plany. Po wojnie obiekt ukończono i przeznaczono na cele szkolnictwa morskiego.

GDYNIA
www.gdynia.pl
GDYNIA
INSPIRUJE
MODERNIZMEM

POMNIK
HISTORII

AKADEMIA MORSKA

7 Spotkanie 21 maja 2025 r. Podsumowanie prac przy zabytkach w 2024 r.

Kościół pw. św. Michała Archanioła

W czasie spotkania podsumowano działania prowadzone w 2024 roku na rzecz ochrony gdyńskich zabytków. Gospodarzem spotkania był proboszcz parafii, ks. kan. Kazimierz Glama. Program spotkania, prowadzonego przez Miejskiego Konserwatora Zabytków Pana Roberta Hirscha przewidywał m. in. prezentację materiału filmowego z cyklu „Modernizm okiem mewy", wystąpienia wiceprezydent Gdyni Oktawii Gorzeńskiej oraz ks. kan. Kazimierz Glamy, a także prezentację ukazującą wykonane w 2024 roku prace konserwatorskie. O Ołtarzu Polowym przy kościele i ciągu spiżowych tablic upamiętniających zatopione okręty, uczestnikom spotkania opowiadał Aleksander Gosk, wicedyrektor Muzeum Marynarki Wojennej. Po spotkaniu uczestnicy odwiedzili V Liceum Ogólnokształcące, gdzie ugościła ich dyrektorka szkoły Dorota Dunst.

Kilka słów o zabytkowym kościele pw. św. Michała Archanioła

Z około 1224 r. pochodzi pierwsza wiadomość o istnieniu w Oksywiu kościoła, co stawia go w rzędzie najstarszych w tej części Pomorza. Według najstarszej zachowanej relacji z wizytacji biskupiej z 1583 roku w Oksywiu istniał już murowany kościół. W opisach z wizytacji z 1686 r. wspomniano, iż zakrystia była „solidnie zbudowana", a wieża w części murowana i w części drewniana. W 1782 r. wieża wykonana była z tzw. pruskiego muru, ale posiadała murowane fundamenty. Kościół ma formę charakterystyczną dla średniowiecznych świątyń wiejskich Pomorza. Posiada jedną nawę łączącą się z wielobocznie zakończonym prezbiterium i wieżę od strony wschodniej, u dołu której znajduje się wejście. Barokowy hełm wieży wieńczy żelazna chorągiewka z rokiem 1687.

Od strony południowej do kościoła przylega cmentarz, na którym znajdują się groby ludzi związanych z morzem i Pomorzem, m. in. Antoniego Abrahama

Kościół parafialny na Oksywiu to nie tylko wart obejrzenia zabytek, ale także miejsce, w którym upamiętnione zostały wybitne osoby związane z Marynarką Wojenną oraz załogi okrętów II Rzeczypospolitej.

GDYNIA

